

Εισήγηση προς την
Επιτροπή Εθνικών
ομάδων για την
λειτουργία των Εθνικών
ομάδων Ανδρών.

Σωτήρης Δρίκος

Ο αθλητισμός Εθνικών ομάδων είναι αθλητισμός υψηλού επιπέδου. Η πρόοδος σε αυτό το κομμάτι των σπορ καθορίζεται από 3 κύριους παράγοντες: ταλέντο, προπόνηση & αθλητικό περιβάλλον. Παράλληλα υπάρχει ένας 4^{ος} δεσμευτικός παράγοντας, ο οικονομικός. Είναι δεσμευτικός γιατί κάθε προσπάθεια για αναβάθμιση, εξέλιξη, συντονισμό των κύριων παραγόντων απαιτεί οικονομική επένδυση. Για να δούμε πως μπορούμε να σημειώσουμε την μέγιστη δυνατή πρόοδο στον τομέα του αθλητισμού υψηλού επιπέδου θα πρέπει να αναλύσουμε κάθε έναν από τους παραπάνω παράγοντες ξεχωριστά:

1. Ταλέντο

Στο βόλεϊ η ύπαρξη καλών αθλητών είναι συνδυασμός ύπαρξης σωματομετρικών προσόντων, ανεπτυγμένων αθλητικών δεξιοτήτων και τεχνικών επιδεξιοτήτων. Σε μέσου μεγέθους χώρα όπως η Ελλάδα και σε ένα όχι τόσο διαδεδομένο σπορ είναι φυσιολογικό να μην υπάρχει μεγάλη ποσότητα αθλητών υψηλών διεθνών προδιαγραφών. Ακόμα και αν η βάση του αθλήματος ήταν μεγαλύτερη είναι πιθανό η κορυφή να μην είχε καλύτερη ποιότητα από αυτή που τώρα έχει.

Το υψηλού επιπέδου επαγγελματικό πρωτάθλημα των τελευταίων χρόνων δημιούργησε ικανοποιητικό αριθμό αθλητών, οι οποίοι μπορούν να στηρίξουν μια προσπάθεια υψηλού επιπέδου για την αναβάθμιση της εθνικής ομάδας. Χαρακτηριστικό είναι ότι ο αριθμός των ελλήνων αθλητών, προερχομένων από αυτό το πρωτάθλημα, που αγωνίζεται σε πρωταθλήματα του εξωτερικού κάθε χρόνο αυξάνεται. Η φουρνιά των αθλητών που συμμετείχαν στο Παγκόσμιο εφηβικό του 2009 και η παράλληλη ύπαρξη νέων αθλητών κάτω των 20 ετών από την τωρινή εθνική ομάδα εφήβων – παιδών με πλούσια σωματομετρικά προσόντα αλλά και εμπειρίες διεθνών αγώνων δίνει ένα από τα πλουσιότερα έμψυχα υλικά όλων των εποχών για το ελληνικό ανδρικό βόλεϊ.

Έτσι έχουμε ίσως την καλύτερη φουρνιά αθλητών σε εποχή που τα οικονομικά είναι ισχνά. Αν δεν επενδύσουμε όμως τώρα θα χαθεί η ευκαιρία να πετύχει η Εθνική ομάδα, να βελτιωθεί το επίπεδο του σπορ στη χώρα μας. Αν αργήσουμε θα εκφυλιστεί η ελπίδα ότι μπορούμε να βελτιώσουμε την θέση μας. Σε σχέση με τον οικονομικό παράγοντα θα ήθελα να σημειώσω το εξής παράξενο: θα αρκούσε για την καλύτερη λειτουργία της Εθνικής ομάδας η χορηγία που λαμβάνει κάθε σωματείο της Α1 εθνικής κατηγορίας Ανδρών. Είναι οξύμωρο πώς δίνεται χορηγία στα σωματεία και στο υπέρ-σωματείο Εθνική που συγκεντρώνει όχι

μόνο τους καλύτερους αθλητές των ομάδων της Α1 εθνικής κατηγορίας Ανδρών αλλά και αθλητές από πρωταθλήματα του εξωτερικού δεν δίνεται τίποτα.

2. Προπονητική διαδικασία

Η ύπαρξη και η σύνθεση πολλών επιστημών υποστηρικτικών της προπονητικής είναι το στοιχείο που διαφοροποιεί μια διεκπαιρευτική προπονητική διαδικασία από μία προπονητική διαδικασία που ακολουθεί τις αρχές του υψηλού αθλητισμού. Η ύπαρξη και η ενσωμάτωση στην προπονητική διαδικασία συνεργατών είναι η κυρίαρχη δουλειά ενός ομοσπονδιακού προπονητή. Είναι απαραίτητα στοιχεία:

- ο πλήρης εργομετρικός & εργαστηριακός έλεγχος και η παρακολούθηση των αθλητών,
- η συνεργασία του ειδικού εργοφυσιολόγου με τον προπονητή φυσικής κατάστασης και αθλητικών ιδιοτήτων,
- η ύπαρξη και η λήψη συγκεκριμένου διαιτολογίου προσαρμοσμένου στις ανάγκες των αθλητών,
- η ψυχολογική προετοιμασία και υποστήριξη από εξειδικευμένο επιστήμονα όλων των ανθρώπων που συμμετέχουν σε μία προετοιμασία ή σε μία αθλητική διοργάνωση,
- η προπόνηση αποκατάστασης τραυματισμών και ο υπεύθυνος προπονητής,
- η προπόνηση με σύγχρονα μέσα, δηλ εξοπλισμός και αίθουσα με βάρη,
- η ανάλυση των εξελίξεων του αθλήματος. Αν θέλουμε να προσεγγίσουμε το υψηλό επίπεδο πρέπει αρχικά να το παρακολουθήσουμε, να το αναλύσουμε, να δούμε ποια δικά μας αγωνιστικά χαρακτηριστικά είναι κοντά και ποια μακριά από το επίπεδο πχ. των ομάδων που συμμετέχουν σε Ολυμπιακούς Αγώνες.

Πολλά από τα παραπάνω στοιχεία μπορούν να υλοποιηθούν με μικρό ή και καθόλου κόστος, ενώ κάποιои από τους ρόλους που περιγράφονται μπορεί να είναι κοινοί. Παράλληλα μπορούν να λειτουργούν αποδοτικότερα όταν ενταχθούν στις λειτουργίες ενός μόνιμου αθλητικού κέντρου. Οι εθνικές ομάδες λειτουργούν το διάστημα Μαΐου - Σεπτεμβρίου. Εδώ υπάρχει μία αντικειμενική δυσκολία στην κατά τεκμήριο ζεστή χώρα μας τους καλοκαιρινούς μήνες. Θα πρέπει το όποιο αθλητικό κέντρο να έχει τη δυνατότητα να μπορεί να εξασφαλίζει συνθήκες

προπόνησης και διαβίωσης τους καλοκαιρινούς μήνες. Θα πρέπει να βρίσκεται κοντά σε διεθνές αεροδρόμιο ή κοντά σε όμορες χώρες ώστε να είναι εύκολη η μετακίνηση της ομάδας για φιλικά ή κοινές προετοιμασίες. Η απώλεια του αθλητικού κέντρου της Παιανίας, το οποίο θα μπορούσε με ορισμένες μετατροπές και ενισχύσεις των υποδομών του να γίνει ένα πρώτης τάξεως προπονητικό κέντρο θα πρέπει να οδηγήσει στην αναζήτηση άλλων λύσεων.

3. Αθλητικό περιβάλλον

Στην απολογιστική έκθεση που υποβλήθηκε για την περίοδο Μάιος-Σεπτέμβριος 2012 αναφέρονται αναλυτικά οι δυστοκίες που παρατηρήθηκαν στη διάρκεια του European League 2012: πώς μία οικονομική επένδυση (η συμμετοχή στο European League 2012) ήταν ελάχιστα αποδοτική. Η συγκεκριμένη εμπειρία του European League στο οποίο υπήρξαν απουσίες πολλών αθλητών για διάφορους λόγους (τραυματισμοί, οικογενειακές υποχρεώσεις, στρατιωτικό) με αποτέλεσμα την μη επίτευξη των προπονητικών και των αγωνιστικών στόχων σηματοδοτεί και την ποιότητα της επαφής που θα πρέπει να υπάρχει μεταξύ προπονητικού - διοικητικού team και των αθλητών. Ο αθλητής έχει ένα προσωπικό κεφάλαιο που το εκμεταλλεύεται ο ίδιος όταν συνάπτει συμβόλαια στον επαγγελματικό αθλητικό χώρο από Οκτώβριο –Απρίλιο και το συνεκμεταλλεύεται με την Ομοσπονδία από Μάιο - Σεπτέμβριο. Χωρίς αθλητές δεν υπάρχει εκπροσώπηση και πρόοδος αλλά και χωρίς εργώδη προσπάθεια από την Ομοσπονδία δεν υπάρχει ετήσια απασχόληση για τους αθλητές, βελτίωσή τους με ανταγωνισμό υψηλού επιπέδου που υπάρχει μόνο σε επίπεδο εθνικών ομάδων. Ο αθλητής αναμένει το επίπεδο λειτουργίας της ομάδας να είναι το υψηλότερο δυνατό την περίοδο από Μάιο - Σεπτέμβριο. Ο αθλητής πρέπει στην περίοδο Οκτώβριο –Απρίλιο να αισθάνεται ότι παρακολουθείται. Έτσι εκτιμά αλλά και σέβεται την διαδικασία. Ενέργειες που θα μπορούσαν να συμβάλλουν σε αυτή την κατεύθυνση είναι:

- Η σύναψη πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ αθλητή και Ομοσπονδίας. Θα καθορίζονται προτεραιότητες, υποχρεώσεις αλλά και προνόμια.
- Η συμμετοχή σε όλες τις διοργανώσεις με συγκεκριμένο και μετρήσιμο κάθε φορά στόχο.
- Η συγκέντρωση όλων των αγώνων σε ειδικό server, παρόμοιο με της Volleyleague. Οι αγώνες θα είναι όλου του ελληνικού πρωταθλήματος και των ομάδων διεθνών αθλητών που αγωνίζονται στο εξωτερικό. Οι αγώνες θα συνοδεύονται και από τα αντίστοιχα scout. Συγκεντρώνουμε

έτσι εικόνα αλλά και αριθμούς από την απόδοση των αθλητών. Μετά από επικοινωνία με τις ομάδες τους επίσκεψη στους αθλητές που αγωνίζονται στο εξωτερικό. Παρακολούθηση αγώνων αλλά και προπονήσεων. Επαφή με τους προπονητές και τα στελέχη των ομάδων τους.

- Παρακολούθηση από τους ομοσπονδιακών προπονητών των προπονήσεων των ομάδων της Volleyleague και των ομάδων A2 εφόσον έχουν αθλητές επιπέδου Εθνικής Ομάδας.
- Συνεργασία με τους προπονητές της Volleyleague και υποβολή προτεινόμενου πλάνου εκγύμνασης των επιλεγμένων αθλητών από τον Υπεύθυνο φυσικής κατάστασης της Εθνικής Ομάδας.
- Παρουσίαση του τρόπου λειτουργίας και της οργάνωσης προπόνησης των Εθνικών ομάδων σε συγκέντρωση προπονητών & team manager των ομάδων της A1.

Ο ομοσπονδιακός προπονητής δεν μπορεί σε αυτή τη φάση να είναι ένας προπονητής αποκομμένος από την προπονητική διαδικασία σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς και να συνεργάζεται με τους επιλεγμένους αθλητές 15 ημέρες, στην καλύτερη περίπτωση, πριν από την έναρξη των επίσημων διοργανώσεων, το Μάιο. Με αυτό δεν υποστηρίζω ότι ο προπονητής πρέπει να έχει πλήρη ή μερική απασχόληση στην Ομοσπονδία. Η εναλλαγή των δύο αυτών καθεστώτων είναι η ιδανική. Εκτιμώ ότι στις παρούσες συνθήκες με την δουλειά που πρέπει να γίνει ώστε να στηθεί ένα σύστημα επαφών με τους αθλητές αλλά και παρακολούθησής τους, ο προπονητής πρέπει την φετινή χρονιά να είναι πλήρους απασχόλησης. Έτσι ώστε να προετοιμάσει το έδαφος και τις συνθήκες ώστε όταν οι αθλητές είναι διαθέσιμοι τον Μάιο να μένει μόνο η προετοιμασία για τους αγώνες. Αν το σύστημα εμπεδώσει τη λειτουργία του τότε υπάρχει η δυνατότητα ο εκάστοτε ομοσπονδιακός προπονητής να είναι μερικής απασχόλησης παραμένοντας έτσι πλήρως ενεργός σε όλη την διάρκεια της αγωνιστικής χρονιάς αλλά και εξοικονομώντας οικονομικά κεφάλαια για την ομοσπονδία.

Εδώ θα πρέπει να επισημανθεί η σημασία του ρόλου και της ποιότητας των ενεργειών για έναν ομοσπονδιακό προπονητή. Αν συμφωνούμε ότι ο αθλητισμός επιπέδου εθνικών ομάδων είναι αθλητισμός υψηλού επιπέδου, τότε ο προπονητής που αναλαμβάνει να οργανώσει και να υλοποιήσει έναν τέτοιο σχεδιασμό πρέπει

να έχει την υλική και ηθική υποστήριξη, τη συμπαράσταση και την αναγνώριση ώστε να μπορεί απερίσπαστος να εκτελέσει το έργο του. Η διαχρονική εντύπωση της αναλωσιμότητας του προπονητή, όχι με την δυνατότητα της εύκολης αντικατάστασης που υπάρχει σε σωματείο, αλλά με την οπτική ότι είναι μία δουλειά που μπορούν να την κάνουν όσοι δηλώνουν την ιδιότητα του προπονητή, υποβαθμίζει τον ρόλο του. Σε επίπεδο υψηλού αθλητισμού, υποβαθμισμένος ομοσπονδιακός προπονητής συνεπάγεται και υποβαθμισμένο άθλημα. Στασιμότητα και διεκπεραίωση σημαίνουν οπισθοχώρηση γιατί λόγω υψηλού επιπέδου οι υπόλοιπες χώρες προοδεύουν.

Μία αθλητική ομοσπονδία, που στοχεύει στη συνολική αναβάθμιση τους αθλήματος στη χώρα ανταγωνιζόμενη άλλες αθλητικές ομοσπονδίες που χρηματοδοτούν και χρησιμοποιούν πρώτες τις εξελίξεις των αθλητικών επιστημών, πρέπει να ενδυναμώσει τον ρόλο του ομοσπονδιακού προπονητή έτσι ώστε να είναι σημαντικός στην προπονητική διαδικασία του αθλήματος στη χώρα. Να του δώσει τη δυνατότητα να δημιουργήσει λειτουργικές συνεργασίες με υψηλού επιπέδου αθλητικούς επιστήμονες, να θέσει υψηλούς αγωνιστικούς στόχους που θα εμπνεύσουν τους αθλητές να προεκτείνουν τα όρια τους και να δώσουν τον καλύτερο εαυτό τους, αναβαθμίζοντας με αυτό τον τρόπο την εικόνα του αθλήματος στη χώρα.

Με τιμή

Σωτήρης Δρίκος